

Grue kontrollutvalg 2023-2027

Dato: 06.02.2024 08:30

Sted: KOrmunestyresalen

Notat:

Eventuelle forfall meldes sekretæren på mobil evt.

på e-post .

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

<Sted> 29.01.2024

For leder i Grue kontrollutvalg 2023-2027, Andreas Sorknes

Saksliste

Møteinnkalling

Møteinnkalling Grue kontrollutvalg 2023-2027 06.02.2024 3

Saker til behandling

1/24 Sak G-01/24 Referater, orienteringer og diskusjoner 5

2/24 Sak G- 02/24 Samtale med ordfører 6

3/24 Sak G-03/24 Orientering fra Revisjon Øst-Regnskap-Revisjonsstrategien 2023 7

4/24 Sak G-04/24 Presentasjon av ROV (risiko og vesentlighetsvurderingen) knyttet til FELK (forenklet etterlevelseskontroll)2023 9

5/24 Sak G-05/24 Revisjonsrapport Interim 2023 10

6/24 Sak G-06/24 Revisjons uavhengighetserklæringer 2024 15

7/24 Sak G- 07/24 Statusrapport oppdragsavtale 2. halvår 2023 22

8/24 Sak G-08/24 Samtale med kommunedirektøren 28

9/24 Sak G-09/24 Rapport FR - rus og psykisk helse 30

10/24 Sak G-10/24 Eventuelt 32

MØTEINNKALLING

Grue kontrollutvalg 2023-2027

Dato: 06.02.2024 kl. 08:30
Sted: Kommunestyresalen
Arkivsak: 18/00086

Kontrollutvalgets medlemmer:	Andreas Sorknes (H) – leder Inger Marie Hvithammer (AP) - nestleder Øistein M. Skoglund (UA) Lisbeth Heitman (Frp) Arne Sund (SP)
Innkalt varamedlem:	
Forfall:	
Ordfører:	Ordfører Rune Grenberg
Revisor:	Revisjon Øst IKS v./oppdr.ansv. regnsk.rev. Tommy Pettersen/ Rolf Berg, oppdr.ansv.forv.revisor Kristin Fragell Lillevold/Magnus Michaelsen/Jo Erik Skjeggestad
Kopi av innkallingen sendes:	Daglig leder i Revisjon Øst IKS, Morten Alm Birkelid
Kopi av innkallingen til:	Varamedlemmene (til orientering) Varamedlemmene møter ikke uten nærmere innkalling
Sekretær:	Sekretariatsleder Anne Haug
Invitert til sak:	Ordfører Rune Grenberg til sak 02/24 Kommunedirektør Ole F. Mikkelsgard til sak 08/24 Revisjon Øst IKS til sakene 03-07/24 og 09/24
Hele sakslisten med vedlegg legges på	http://www.konsek-ost.no/kontrollutvalgene/grue-kommune/ og på kommunens hjemmeside.

SAKSKART			Ca tid for behandling	Hvem deltar
Saker til behandling				
1/24	19/00013-46	Sak G-01/24 Referater, orienteringer og diskusjoner	08.30	
2/24	18/00100-71	Sak G- 02/24 Samtale med ordfører	09.15	Ordfører
3/24	18/00004-168	Sak G-03/24 Orientering fra Revisjon Øst-Regnskap-Revisjonsstrategien 2023	09.45	Revisjon Øst

4/24	18/00004-169	Sak G-04/24 Presentasjon av ROV (risiko og vesentlighetsvurderingen) knyttet til FELK (forenklet etterlevelseskontroll)2023		Revisjon Øst
5/24	18/00101-31	Sak G-05/24 Revisjonsrapport Interim 2023		Revisjon Øst
6/24	18/00004-170	Sak G-06/24 Revisjons uavhengighetserklæringer 2024		Revisjon Øst
		Lunsj	11.15	
7/24	18/00004-171	Sak G- 07/24 Statusrapport oppdragsavtale 2. halvår 2023	11.45	DL Revisjon Øst
8/24	18/00062-219	Sak G-08/24 Samtale med kommunedirektøren	12.15	Komm.dir.
9/24	22/00019-4	Sak G-09/24 Rapport FR - rus og psykisk helse	13.00	Revisjon Øst
10/24	18/00102-72	Sak G-10/24 Eventuelt	14.00	

Arkivsak-dok. 19/00013-46
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang	Møtedato
Grue kontrollutvalg 2023-2027	06.02.2024

SAK G-01/24 REFERATER, ORIENTERINGER OG DISKUSJONER

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.

Vedlegg:

1. Kontrollutvalgets tiltaksplan for 2024

Saksframstilling:

Orienteringer/diskusjoner

- Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene (**hvert enkelt medlem forbereder en orientering til de øvrige**).
 - Saker fra formannskapet – Inger Marie Hvithammer
 - Saker fra administrasjonsutvalget og AMU – Øistein Martin Skoglund
 - Saker fra Driftsutvalget -
Arne Sund; samfunn og næring,
Lisbeth Heitman; helse,
Andreas Sorknes; oppvekst
- Kommunestyrets saker og vedtak.
- Referat fra kommunestyremøte. Kontrollutvalgets medlem i KS ev. kontrollutvalgets leder oppfordres til å orientere om sakene i møtet, spesielt kontrollutvalgets saker.
- En oppdatert oversikt over oppfølging av KU-saker er en del av tiltaksplanen i hvert kontrollutvalgsmøte. Endelig oppfølgingsliste er vedlagt kontrollutvalgets årsrapport som legges ut på www.konsek-ost.no/kontrollutvalgene/grue under «Sentrale dokumenter».
- Eventuelle mediasaker.
- Innspill fra kontrollutvalgsmedlemmene, jf. tiltaksplanen og temaer.
- Tilsynssaker fra andre offentlige myndigheter: Sekretariatet orienterer fortløpende om eventuelle tilsyn og tilsynsrapporter i møtene, jf. Statsforvalterens tilsynskalender

Arkivsak-dok. 18/00100-71
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang	Møtedato
Grue kontrollutvalg 2023-2027	06.02.2024

SAK G- 02/24 SAMTALE MED ORDFØRER

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

Kontrollutvalget inviterer ordfører Rune Grenberg til en samtale hvor det kan diskuteres generelle problemstillinger i Grue kommune.

Som et fast punkt tar vi med spørsmålet om det er noe som ordfører ønsker å bringe videre til kontrollutvalget fra kommunestyret, eller om det er andre forhold som kontrollutvalget bør gjøres oppmerksom på?

Arkivsak-dok. 18/00004-168
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang	Møtedato
Grue kontrollutvalg 2023-2027	06.02.2024

SAK G-03/24 ORIENTERING FRA REVISJON ØST-REGNSKAP-REVISJONSSTRATEGIEN 2023

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar informasjon om revisjonsstrategien til orientering

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

Oppdragsavtalen har informasjon om ressursbruken på de ulike oppdragene i Grue kommune, denne er relatert til budsjettet for 2023, jf. sak 07/24 som behandles senere i dagens møte.

Oppdragsavtalen inneholder bl.a. en oversikt over tidsbruken til regnskapsrevisjon og *revisjonsstrategien* er en orientering om hva regnskapsrevisjonen inneholder, dvs. hvilke planer som Revisjon Øst IKS har for revidering av kommuneregnskapet i 2023.

Revisjonen skal i sitt arbeid følge ulike revisjonsstandarder, og følgende er sagt i revisjonsstandarden (ISA 300) om planlegging:

Planlegging av en revisjon innebærer utarbeidelse av den overordnede revisjonsstrategien for oppdraget samt utarbeidelse av en revisjonsplan. Dekkende planlegging er til nytte for regnskapsrevisjonen på flere måter, og bidrar blant annet til å: (Jf. punkt A1–A3)

- Hjelp revisor med at det i tilstrekkelig grad fokuseres på viktige deler av revisjonen.
- Hjelp revisor med å identifisere og løse eventuelle problemer i rett tid.
- Hjelp revisor med å organisere og styre revisjonsoppdraget slik at det kan utføres på en mål- og kostnadseffektiv måte.

- Bidra til å velge medarbeidere til revisjonsoppdraget som har kapabiliteter og kompetanse som er formålstjenlig til å kunne håndtere forventede risikoer, og til å fordele arbeidsoppgaver på en egnet måte.
- Gjøre det lettere å styre og følge opp medarbeiderne på oppdraget, og å gjennomgå arbeidet deres.
- Bidra til å koordinere arbeid utført av andre revisorer eller eksperter, der dette er relevant.

Kontrollutvalget får vanligvis informasjon om revisjonsstrategien i løpet av høsten hvert år, men i valgår er det greit å legge dette til første møtet etter nyttår. Revisjonen starter med planleggingen av revisjonshandlinger for inneværende års regnskap (for 2023) først når foregående år er ferdig (2022). Endelig rapportering for revisjonsstrategien legges fram når kommuneregnskapet blir behandlet, i april/mai hvert år, men det blir en interimrapportering som del av dagens orientering fra revisjon.

Arkivsak-dok. 18/00004-169
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang	Møtedato
Grue kontrollutvalg 2023-2027	06.02.2024

SAK G-04/24 PRESENTASJON AV ROV (RISIKO OG VESENTLIGHETSVURDERING) KNYTTET TIL FELK (FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL) 2023

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar revisjonens redegjørelse til orientering.

Vedlegg: Ingen.

Saksframstilling:

Etter kommuneloven § 24-9 skal regnskapsrevisor "se etter at kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak". Denne oppgaven for regnskapsrevisor benevnes forenklet etterlevelseskontroll (forkortet FELK)

Revisor skal basere sin oppgave på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) som skal legges frem for kontrollutvalget.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget på resultatet av denne kontrollen. Kommunedirektøren skal ha kopi av rapporten. Rapportering av FELK 2023 blir en sak for kontrollutvalget i møtene som avholdes august/september.

Revisjon Øst vil gi en orientering om saken.

Arkivsak-dok. 18/00101-31
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang	Møtedato
Grue kontrollutvalg 2023-2027	06.02.2024

SAK G-05/24 REVISJONSRAPPORT INTERIM 2023

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar revisjonens rapportering til orientering.

Vedlegg:

1. Revisjonsrapport interim 2023, regnskapsrevisjon, Revisjon Øst IKS.

Saksframstilling:

I vedlegg 1 legger Revisjon Øst IKS fram en statusrapport for den regnskapsrevisjonen som er gjennomført på bakgrunn av revisjonsstrategien for revisjonsåret 2023. Denne rapporten er sendt til kommunedirektøren med kopi til kontrollutvalget.

For å forsikre seg om at internkontrollen fungerer har revisjonen testet følgende kontroller:

Attestasjon og anvisning knyttet til:

- Innkjøp – elektroniske og manuelle bilag
- variabel lønn, herunder reiseregninger og utlegg – elektroniske og manuelle bilag
- sosiale utbetalinger (remitteringsfiler)

Avstemminger og kontroller knyttet til:

- bank
- skattetrekk og arbeidsgiveravgift
- kompensasjon for merverdiavgift
- ordinær merverdiavgift

I tillegg har revisjonen kontrollert om:

- arbeidsdeling bank er tilfredsstillende
- inn- og utmelding av pensjonsordningen fungerer tilfredsstillende
- fast lønn utbetales på bakgrunn av signert arbeidsavtale

- opprinnelig budsjett er i henhold til KS vedtak og er satt opp i henhold til budsjett- og regnskapsforskriften
- budsjettreguleringer blir tilstrekkelig hensyntatt
- skillet mellom drift og investering synes ivaretatt
- kommunen har finansielle derivater

Revisjon Øst mener kommunes interne kontroll med noen få unntak fungerer tilfredsstillende, men har kommet med noen anbefalinger.

Revisjon Øst er invitert for å gi en orientering i saken.

Det er ikke bedt om noen tilbakemelding på interimrapporten og bemerkningene vil bli fulgt opp i regnskapsavslutningen for 2023.

Grue kommune
v/kommunedirektøren
Postboks 94
2261 Kirkenær

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.revisjon-ost.no
post@rev-ost.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Saksbeh.:
Tove Brattli

Direkte tlf.:
971 49387

Deres ref.:

Vår ref.:
1200/2023

Dato:
18.12.2023

REVISJONSRAPPORT INTERIM 2023 – GRUE KOMMUNE

Vi har gjennomført interimsrevisjon i Grue kommune for 2023 og ønsker å knytte noen kommentarer til det arbeidet som er gjort.

Gjennom høsten har vi oppdatert tidligere kartlagte rutiner og implementerte kontroller. For at vi skal kunne bygge på kommunens interne kontrollhandlinger i vårt arbeid, må vi skaffe oss sikkerhet for at de interne rutinene og implementerte kontrollene fungerer tilfredsstillende. Dette gjør vi ved bruk av blant annet utvalgsbasert testing. På andre regnskapsområder der vi mener kommunens rutiner er svake eller der vi mener det er mer effektivt, vil vi teste detaljer, noe som medfører en større kontroll av regnskapsdataene. Hensikten er å gi oss tilfredsstillende sikkerhet for at det ikke oppstår vesentlige feil i regnskapet.

Nedenfor har vi summert opp våre erfaringer etter interimsrevisjonen.

Gjennomførte kontroller

Kommunen driver en mangeartet og kompleks virksomhet med et stort antall transaksjoner. Det er derfor svært viktig at det er etablert god økonomisk intern kontroll og at de etablerte kontrollene fungerer som forutsatt.

For å forsikre oss om at internkontrollen fungerer har vi testet følgende kontroller:

Attestasjon og anvisning knyttet til

- innkjøp – elektroniske og manuelle bilag
- variabel lønn, herunder reiseregninger – elektroniske og manuelle bilag
- sosiale utbetalinger (remitteringsfiler)

Avstemminger og kontroller knyttet til

- bank
- skattetrekk og arbeidsgiveravgift
- kompensasjon for merverdiavgift
- ordinær merverdiavgift

I tillegg har vi kontrollert om

- arbeidsdeling bank er tilfredsstillende
- inn- og utmelding av pensjonsordningene fungerer tilfredsstillende
- fast lønn utbetales på bakgrunn av signert arbeidsavtale
- opprinnelig budsjett er i henhold til kommunestyrets vedtak og er satt opp i henhold til budsjett- og regnskapsforskriften
- budsjettreguleringer blir tilstrekkelig hensyntatt
- skillet mellom drift og investering synes ivaretatt
- kommunen har finansielle derivater

I hovedsak har våre tester ikke avdekket feil eller avvik, og vi mener derfor kommunens interne kontroll med noen få unntak fungerer tilfredsstillende. Vi vil imidlertid komme med noen anbefalinger:

Arbeidsdeling utbetaling bank

God intern kontroll skal sikre at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Ideell arbeidsdeling tilsier at registrering i regnskap, disposisjoner bank/nettbank og avstemming av bank ikke bør utføres av samme person. Dersom det ikke er etablert ideell arbeidsdeling bør det etableres kontroller som kompenserer for dette.

Kommunen har ikke 2-trinn godkjenning for betaling bank. I tillegg er det samme person som avstemmer bank som også har fullmakt betaling bank. Vår vurdering er at dette øker risikoen for misligheter ved bankbetaling.

Vi anbefaler kommunen å etablere elektronisk 2-trinn bankbetaling for å sikre tilstrekkelig arbeidsdeling bank, samt at det i tillegg etableres arbeidsdeling slik at den som har godkjenning for betaling bank ikke avstemmer bank.

Budsjett

Ved kontroll av vedtatt opprinnelig budsjett 2023 har vi sett at det i protokollen til kommunestyresak 089/22 D-drift står: Kommunedirektørens innstilling med tillegg av de endringer som er redegjort for i dagens møte ble enstemmig vedtatt. Endringene har vi fått framlagt i etterkant i et excelark, der det står hva som er tatt ut og hva som er lagt til av endringer.

Det må påses at endringsforslag, avstemmingsresultat og vedtak framkommer tydelig i protokoll til budsjettvedtak.

Ved budsjettbehandlingen for 2023 kom det til investeringsbudsjettet benkeforslag kr 150 000 til lekeapparater i skoleområdet og kr 2 500 000 til Grue helsetun, ENØK skifte av vinduer m.m. under kommunestyremøtet. Det framkommer ikke noe om dette i kommunestyreprotollen til sak 089/22. Vi har fått oppgitt i e-post at kommunedirektøren legger fram sak til behandling i kommunestyremøte 18.12.2023 hvor det redegjøres for situasjonen og det foreslås nytt vedtak om innlemming av disse tiltakene. Beløp med samlet ramme oppdateres. Vi vil følge opp vedtak i forhold til dette.

Budsjettendringer

Pr 18.12.2023 er det ikke lagt inn budsjettendringer enda til kommunestyrevedtak 057/23 Tertialrapport 2 2023. Vi vil følge opp dette fram til årsoppgjøret.

Skillet mellom drift og investering

Vi har foretatt en vurdering av investeringsprosjekter i forhold til skillet drift/investering opp mot KRS nr. 4, avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. I den forbindelse er det sendt en henvendelse til administrasjonen som vi har mottatt tilbakemelding på.

I henhold til mottatt svar avventer vi korrigerings av det på prosjekt 7095 Pr ny brannstasjon som er sagt skal føres i drift.

Andre forhold

Økonomireglement og finansreglement

Grue kommune har økonomireglement vedtatt i kommunestyret sak 69/13, 16.12.2013, revidert med justeringer etter vedtak 098/18. Kommunens reglement for finans- og gjeldsforvaltning ble vedtatt av kommunestyret 11.12.2017 i sak 087/17. Disse reglementene er ikke revidert og oppdatert i forhold til ny kommunelov med tilhørende forskrifter. Vi anbefaler at dette prioriteres i 2024.

Årsavslutningen

Før vi avlegger revisjonsberetningen vil vi ved behov avvikle et møte mellom ledelsen og revisjonen hvor vi gjennomgår utkast til årsavslutningsbrev og utkast til revisjonsberetning for 2023. Vi vil eventuelt komme tilbake til tidspunkt senere.

Vi minner om at frist for avleggelse av årsregnskapet er 22.02 og frist for avleggelse av årsberetning 31.03. Dersom disse fristene overholdes vil vi avgi vår revisjonsberetning innen fristen 15.04.

Kongsvinger, 18. desember 2023

Tommy Pettersen
oppdragsansvarlig regnskapsrevisor/
statsautorisert revisor

Tove Brattli
regnskapsrevisor

Kopi: Kontrollutvalget

Arkivsak-dok. 18/00004-170
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang	Møtedato
Grue kontrollutvalg 2023-2027	06.02.2024

SAK G-06/24 REVISJONS UAVHENGIGHETSERKLÆRINGER 2024

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar de oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorenes og regnskapsrevisors egenvurdering av uavhengighet for Grue kommune for 2024 til orientering.

Vedlegg:

1. Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Grue kommune 2024, oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Tommy Pettersen.
2. Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Grue kommune 2024, oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Rolf Berg.
3. Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet for Grue kommune for 2024, oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer Kristin Fragell Lillevold, Jo Erik Skjeggstad og Magnus Michaelsen

Saksframstilling:

Ifølge forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år legge fram en skriftlig egevaluering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

I Revisjon Øst IKS innehar Kristin Fragell Lillevold, Jo Erik Skjeggstad og Magnus Michaelsen oppdragsansvaret for forvaltningsrevisjon. I den grad andre oppdragsansvarlige revisorer blir involvert i revidering av Våler kommune, legges det i så fall fram uavhengighetserklæringer for dem.

Oppdragsansvarlig revisor for regnskapsrevisjon er Tommy Pettersen, og Rolf Berg er oppdragsansvarlig for revisjonsuttalelser og revisjonsberetninger til tilskuddsgivere.

Kontrollutvalget i Grue kommune
v/Konsek Øst IKS
Postboks 900
2226 Kongsvinger

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.revisjon-ost.no
post@rev-ost.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Sendt pr. e-post til: anne.haug@konsek-ost.no

Saksbeh.:
Jo Erik Skjeggestad

Direkte tlf.:
902 82 725

Deres ref.:

Vår ref.:
1200/2024

Dato:
12. januar 2024

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Grue kommune 2024

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Revisjon Øst IKS har et kvalitetsstyringssystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetsstyring i revisjonsforetak (ISQM 1). Som en del av vår kvalitetsstyring vurderer vi risikoen for manglende etterlevelse av uavhengighetsreglene og andre relevante etiske krav. Risikovurderingen er grunnlag for utforming av retningslinjer og rutiner for å håndtere slike risikoer. Som en del av kvalitetsstyringssystemet innhenter vi årlig en dokumentert bekreftelse på etterlevelse av uavhengighetskrav fra alle ansatte og annet personale.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor og omfatter kommunen og eventuelle kommunale foretak.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	<i>Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.</i>
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	<i>Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.</i>
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	<i>Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.</i>

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egen vurdering
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	<i>Undertegnende har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover ansettelsesforhold i Revisjon Øst IKS som utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.</i>
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av.</i>
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	<i>Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.</i>
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	<p><i>Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt.</i></p> <p><i>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</i></p> <p><i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor kommunen som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i></p>
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor kommunen som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	<i>Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for kommunen.</i>

Med hilsen

Kristin Fragell Lillevold
oppdragsansvarlig
forvaltningsrevisor

Magnus Michaelson
oppdragsansvarlig
forvaltningsrevisor

Jo Erik Skjeggestad
oppdragsansvarlig
forvaltningsrevisor

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.revisjon-ost.no
post@rev-ost.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Til kontrollutvalget i Grue kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighet

**Oppdragsansvaret er primært begrenset til å gjelde revisjonsuttalelser/
revisjonsberetninger til tilskuddsgivere.**

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha god vandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet og vandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Revisjon Øst IKS har et kvalitetsstyringssystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetsstyring i revisjonsforetak (ISQM 1). Som en del av vår kvalitetsstyring vurderer vi risikoen for manglende etterlevelse av uavhengighetsreglene og andre relevante etiske krav. Risikovurderingen er grunnlag for utforming av retningslinjer og rutiner for å håndtere slike risikoer. Som en del av kvalitetsstyringssystemet innhenter vi årlig en dokumentert bekreftelse på etterlevelse av uavhengighetskrav fra alle ansatte og annet personale.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor og omfatter kommunen og eventuelle kommunale foretak.

Undertegnede er primært tillagt oppgaven med å være oppdragsansvarlig regnskapsrevisor for revisjonsuttalelser/revisjonsberetninger til tilskuddsgivere, men kan i oppdragsansvarlig regnskapsrevisor for kommuneoppdraget sitt fravær, bli tillagt oppgaven med å avgi revisjonsberetning for kommuner og kommunale foretak.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenrevisjon
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	<i>Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.</i>
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	<i>Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.</i>
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	<i>Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.</i>
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	<i>Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover ansettelsesforhold i Revisjon Øst IKS som utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.</i>
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av.</i>
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	<i>Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.</i>
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	<i>Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt.</i> <i>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</i> <i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor kommunen som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i>
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor kommunen som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	<i>Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for kommunen.</i>

Kongsvinger, 10. januar 2024

Rolf Berg
oppdragsansvarlig regnskapsrevisor/
statsautorisert revisor

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.revisjon-ost.no
post@rev-ost.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Til kontrollutvalget i Grue kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighet

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Revisjon Øst IKS har et kvalitetsstyringssystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetsstyring i revisjonsforetak (ISQM 1). Som en del av vår kvalitetsstyring vurderer vi risikoen for manglende etterlevelse av uavhengighetsreglene og andre relevante etiske krav. Risikovurderingen er grunnlag for utforming av retningslinjer og rutiner for å håndtere slike risikoer. Som en del av kvalitetsstyringssystemet innhenter vi årlig en dokumentert bekreftelse på etterlevelse av uavhengighetskrav fra alle ansatte og annet personale.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor og omfatter kommunen og eventuelle kommunale foretak.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenrevisjon
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	<i>Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.</i>
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	<i>Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.</i>
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	<i>Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.</i>
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	<i>Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover ansettelsesforhold i Revisjon Øst IKS som utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.</i>
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av.</i>
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	<i>Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.</i>
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	<i>Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt.</i> <i>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</i> <i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor kommunen som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i>
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor kommunen som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	<i>Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for kommunen.</i>

Løten, 10. januar 2024

Tommy Pettersen

oppdragsansvarlig regnskapsrevisor/
statsautorisert revisor

Arkivsak-dok. 18/00004-171
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang	Møtedato
Grue kontrollutvalg 2023-2027	06.02.2024

SAK G-07/24 STATUSRAPPORT OPPDRAGSAVTALE 2. HALVÅR 2023

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar statusrapport for oppdragsavtalen pr. 31.12.23 orientering.

Vedlegg:

1. Statusrapport revisjon for 2. halvår 2023, pr. 31.12.23

Saksframstilling:

En oppdragsavtale inneholder oversikt over planlagt tidsbruk på de forskjellige oppgavene som Revisjon Øst IKS skal utføre. Dette er antatt tidsbruk til:

Regnskapsrevisjon

Revisjon av kommunens årsregnskap
Attestasjoner og revisjonsuttalelser
Revisjon av beboerregnskap
Veiledning/bistand
Etterlevelseskontroll

Bestilte revisjonstjenester

Bestilte mindre undersøkelser
Forvaltningsrevisjon
Eierskapskontroll

Annet

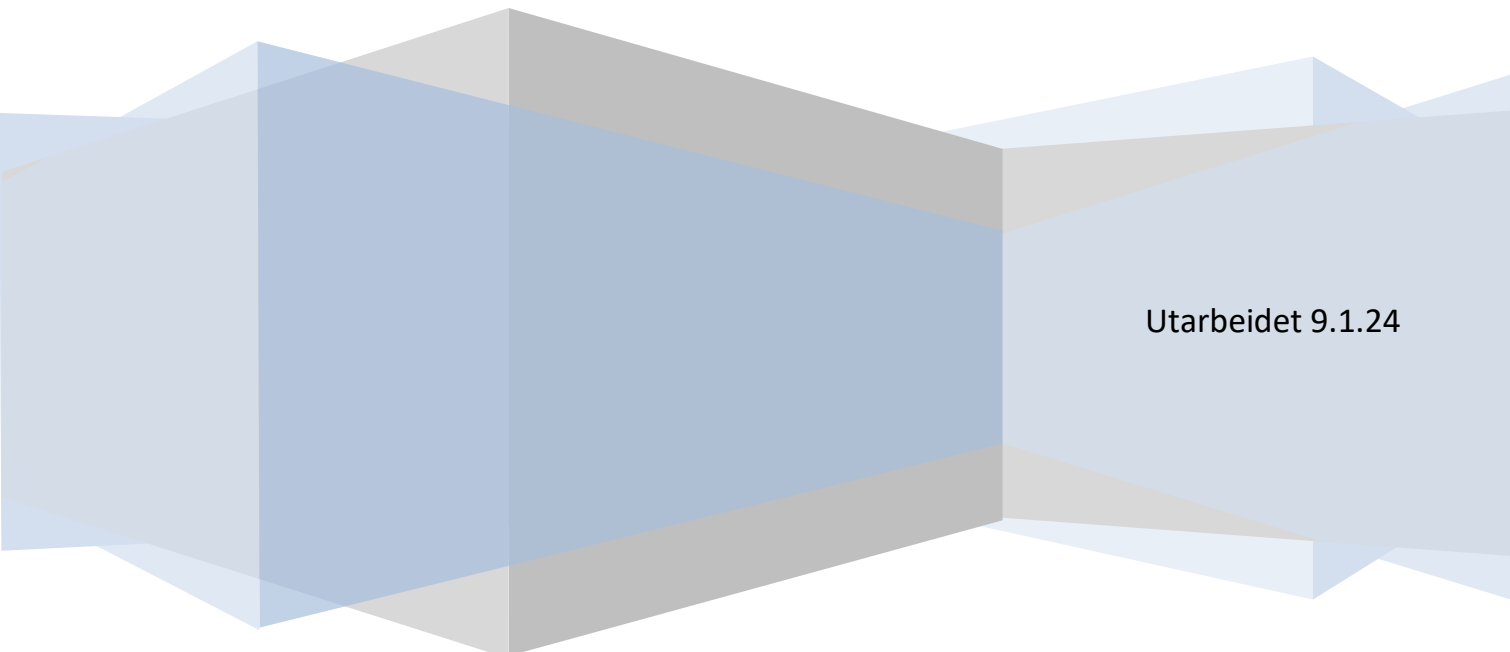
Møter i kontrollutvalg og k-styre

Den vedlagte statusrapporten gir informasjon om ressursbruken pr. 2. halvår 2023. I henhold til selskapsavtalen skal mer- eller mindreforbruk avregnes for hvert år. Som det går fram av statusrapporten, siste avsnitt *Oppsummering økonomi*, har Grue et mindreforbruk, men det skyldes mindre møter i KS og KU enn avtalt. Timer til regnskapsrevisjon og bestilte revisjonstjenester er i henhold til oppdragsavtalen.

Disse timene blir kreditert kommunen i henhold til selskapsavtalen.

Statusrapport revisjon for 2023 - status pr 31.12

Grue kommune

Utarbeidet 9.1.24

Rapportering

Av oppdragsavtale for 2023 fremgår det av punkt 4.5 Økonomirapportering at revisor skal rapportere til kontrollutvalget pr 30.06. Videre skal det avgis en årsrapport (31/12). I tillegg til økonomirapporteringen kommer egne faglige statusrapporter knyttet til planlegging/revisjonsstrategi, interimsrevisjon og årsavslutningsrevisjon når det gjelder regnskapsrevisjon, samt statusrapporter under vegs når det gjelder arbeid med forvaltnings- og eierskapskontrollrapporter.

Rapporteringen skal gjøres på samme nivå som oppdragsavtalen og oversendes kontrollutvalget senest en måned etter utløp av rapporteringsperioden. Rapporteringene skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

Rapporteringen vår tar utgangspunkt i avtalt ressursbruk slik den framgår av oppdragsavtalens punkt 3.

Tabellen under viser avtalt timetall, samt status pr rapporteringstidspunkt:

Tjeneste	Timer avtalt 2023	Timer medgått pr 30.06	Timer medgått pr 31.12	Forbruk 2023
Regnskapsrevisjon				
1 Regnskapsrevisjon	475	239,75	481,75	
2 Revisjonsuttalelser	150	116,50	151,00	
3 Beboerregnskap	0	1,00	1,00	
4 Veiledning/bistand	25	15,00	24,25	
5 Etterlevelseskontroll	25	11,75	19,50	
SUM 1-5	675	384,00	677,50	100,37 %
Bestilte rev.tj.				
6 Mindre undersøkelser	0	-	-	
7 Forvaltningsrevisjon	230	119,25	280,50	
8 Eierskapskontroll	50	-	-	
SUM 6-8	280	119,25	280,50	100,18 %
Annet				
9 Møter i Kontrollutvalg/ Kommunestyre	50	20,50	33,75	67,50 %
SUM TOTALT 1-9	1 005	523,75	991,75	98,68 %

Linje 6 omfatter følgende særskilte bestillinger:

Ingen særskilte bestillinger i arbeid 2023.

Prosjektplan rus og psykisk helse, prosjektnr 1511, ble bestilt i møte den 8.2.22, jf sak 11/22. Prosjektplanen ble godkjent i møte den 24.5.22, jf sak 29/22.

Linje 7 omfatter følgende forvaltningsrevisjonsprosjekter/foranalyser:

268	Rus og psykisk helse	280,50 timer
Totalt		280,50 timer

Prosjekt 245 knyttet til rus og psykisk helse, skal gjennomføres innenfor en ramme på 350 timer med oppstart etter sommeren 2022 og med ferdigstilling 1.halvår 2023. Prosjektet er blitt ½ år forsinket, men settes nå opp til behandling i møte den 6.2.24.

Linje 8 omfatter følgende eierskapskontroller:

Ingen særskilte eierskapskontroller i arbeid i 2023.

Kommentar til og vurdering av ressursbruken

Oppdragsavtalen 1-5:

Foreløpig revisjonsberetning for Grue kommunes regnskap for 2022 ble avlagt 11.4.23, mens endelig revisjonsberetning ble avlagt den 3.5.23. Foreløpig beretning ble avlagt siden årsberetningen for 2022 ikke ville foreligge pr 15.4. Revisjonsberetningen ble behandlet i møte den 30.5.23, jf sak 24/23.

Rapport om forenklet etterlevelseskontroll knyttet til etterberegninger vederlag for opphold i institusjon ble avlagt den 30.6.23. Kontrollutvalget behandler rapporten i møte den 5.9.23.

Mesteparten av ressursbruken i forhold til revisjonsuttalelser tilskrives som tidligere år momskompensasjon og ressurskrevende tjenester.

Oppdragsavtalen 6-8

Planlagt ressursbruk, status og kommentarer framgår av tabellen over.

Det er registrert et avvik i forhold til FR-prosjekter som omtalt over.

Oppdragsavtalen 9

Medgått er tid ligger fortsatt innenfor det som er forutsatt i oppdragsavtalen. Vi har brukt 5,25 timer på møtedeltakelse og 28,50 timer på forberedelser i 2023.

I tillegg kommer det kjøring med 30,75 timer knyttet til dokumentasjonsinnsamling og møteaktiviteter med kommunen gjennom regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Timer til kjøring er innkalkulert som en del av timeprisen på kr 1 100.

Oppsummering revisjon

Foreløpig revisjonsberetning for 2022 er avlagt innen fristen 15.4, mens endelig er avlagt etter at kommunens årsberetning for 2022 forelå.

Rapport om etterlevelseskontroll er avlagt innen fristen 30.6.

Revisjonsuttalelse knyttet til de store refusjonsordningene med staten er avlagt innen frister som er avtalt for disse.

Forvaltningsrevisjonsprosjekt knyttet til "Rus og psykisk helse" er forsinket i forhold til opprinnelig planlagt ferdigstillelsesdato.

Oppsummering økonomi

Med bakgrunn i det som framkommer over blir Grue kommune kreditert (godskrevet) med kr 14 575 pr 31.12.23.

Medgått tid 2023 (991,75 timer a kr 1 100)	kr	1 090 925
- Fakturert akonto 2023 (kr 276 375 pr kvartal)	kr	- 1 105 500
Slutfakturering pr 31.12.23	kr	14 575

Løten, den 9. januar 2024

Morten Alm Birkelid

Morten Alm Birkelid
daglig leder

Arkivsak-dok. 18/00062-219
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang	Møtedato
Grue kontrollutvalg 2023-2027	06.02.2024

SAK G-08/24 SAMTALE MED KOMMUNEDIREKTØREN

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra kommunedirektøren til orientering.

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

Kontrollutvalget inviterer kommunedirektør Ole Frode Mikkelsgård til en samtale hvor vi kan diskutere generelle problemstillinger i Grue kommune. Kontrollutvalget ber om at kommunedirektøren orienterer om saker som han anser som relevante for kontrollutvalgets arbeid.

Det er visse temaer som vil være naturlig å gjennomgå i samtalen med kommunedirektøren:

- *Kontrollutvalget ønsker en orientering om den økonomiske situasjonen i kommunen, inkludert viktige forhold i investeringsregnskapet. Naturlig å bruke tertialrapportene til slik orientering.*
- *Orientering om anmeldelser og varslinger dersom de er alvorlige, gjentakende (avtegner et mønster) eller dersom de må anses å være av spesiell interesse for kontrollutvalget.*
- *Orientering om åpnede tilsynssaker (ikke ordinære varslede tilsyn) siden forrige møte (enhet, sak/tema (ikke navn)).*
- *Oppfølging av særskilte KS-saker.*
- *Orientering om sykefraværet i kommunen dersom dette har en generell stigende tendens og/eller man har en tydelig negativ utvikling på enkelte enheter*

Dersom det er spesielle temaer kontrollutvalget ønsker en nærmere orientering om, får kommunedirektøren en bestilling i god tid før møtet. Bestillingen etterstrebes å være så spesifikk som mulig når kontrollutvalget ber om spesiell informasjon i en sak. Informasjonen som etterspørres må anses som relevant for kontrollutvalgets oppgave, ansvar og myndighet.

Arkivsak-dok. 22/00019-4
Saksbehandler Anne Haug

Saksgang

Møtedato

Grue kontrollutvalg 2023-2027

06.02.2024

SAK G-09/24 RAPPORT FR - RUS OG PSYKISK HELSE

Forslag til vedtak/innstilling:

Saken er fremmet uten forslag til vedtak

Vedlegg:

Skriv inn vedlegg her

Saksframstilling:

I sak G-11/22, i møte 8.2.22, bestilte kontrollutvalget i Grue kommune en prosjektplan knyttet til psykiatri og rus i kommunen. Det var et ønske fra kontrollutvalget å inkludere også voksne og ikke bare ha fokus på barn og unge. Tema som ble diskutert i kontrollutvalgsmøtet var: Hvordan er ivaretagelsen og oppfølging av innbyggerne som sliter med rus/psykiatri? Har kommunen etablert og organisert gode nok systemer til å fange opp innbyggere som får rus/psykiatri-problemer (livsløpet)? Bidrar dette til å hindre eller forebygge utenforskap? Hvordan er tjenestetilbudet til de som trenger bistand og hjelp på grunn av disse problemene?

Prosjektplanen ble lagt frem til behandling i kontrollutvalget i mai 2022, sak G-29/22, og følgende vedtak ble fattet.

Vedtak

1. Kontrollutvalget viser til plan for forvaltningsrevisjon for Grue kommune for 2021- 2024 og vedtar oppstart av et forvaltningsrevisjonsprosjekt knyttet til *Rus og psykisk helse i Grue kommune*.
2. Prosjektet har følgende problemstillinger:
 1. *Hvordan sikrer Grue kommune at tjenestetilbudet innen rusomsorgen og psykisk helsetjenester er i tråd med lovverk og statlige føringer?*
 2. *I hvilken grad sikrer Grue kommune at pasienter/brukere innen rusomsorgen og psykiske helsetjenester får et helhetlig og koordinert tilbud?*
 3. *Etterlever Grue kommune de krav som stilles til brukermedvirkning på området?*

3. Kontrollutvalget ber om at revisjonen prioriterer både barn/ungdom og voksne i arbeidet med rapporten.
4. Hvis det i løpet av gjennomgangen avdekkes andre problemstillinger som bør undersøkes nærmere, tas dette opp med kontrollutvalget.
5. Prosjektet gjennomføres innenfor en ressursramme på om lag 400 timer og kontrollutvalget ber om at endelig rapport ferdigstilles i mars 2023.
6. Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget. Hvis det er vesentlige endringer i forhold til tidsplanen eller andre forhold, legger sekretariatsleder saken fram for kontrollutvalget.

Rapporten som etter planen skulle behandles våren 2023, har blitt forsinket. Det har vært dårlig informasjon til sekretariatet, og saken har etter sommeren 2023 blitt etterspurt før hvert kontrollutvalgsmøte. Siste informasjon fra revisjon ble mottatt i oktober 2023. Det ble da bekreftet at rapporten ikke kunne bli behandlet i kontrollutvalgets møte i november, da den ikke var ferdigstilt. Det ble samtidig informert om at den skulle komme til behandling i dagens møte.

Pr i dag er rapporten ikke mottatt. Sekretariatet har igjen purret opp da vi ikke har mottatt noen informasjon. Dersom behandling av denne rapporten nok en gang må utsettes, ber vi om at kontrollutvalget får en orientering om fremdriften på denne saken.

Arkivsak-dok. 18/00102-72
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang

Møtedato

Grue kontrollutvalg 2023-2027

06.02.2024

SAK G-09/24 EVENTUELT

Forslag til vedtak/innstilling:

Saken fremmes uten forslag til vedtak

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling: